

הצב והצדק

יו"ל ע"י מוסדות קוסון בארה"ק
בנשיאות אדמו"ר שליט"א
בני ברק - גבעת זאב

מכון בני שלשים

בס"ד • פרשת בהר-בחוקותי תשפ"א

גלוון מס' 13 • שנה א'

דברי תורה מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א

פרשת בהר

בהר סיני וגו'. ובתורת כהנים מה ענין שמיטה אצל הר סיני וכו' מה שמיטה מסיני אף כל המצוות נאמרו כללותיהן ופרטותיהן מסיני. פרש"י נ"ל שכן פירושה וכו'. ולכאורה אף אחר פירש"י עדיין צ"ב מאי נפקא מינה לן לדעת שכל המצוות ופרטותיהן נאמרו מסיני.

וי"ל ביאורו, דהנה בודאי מוכרח שכל התורה כולה עם פרטותיה ניתנו בסיני ולא המתין הקב"ה עד ערבות מואב לכתחילה, ובהכרח כן הוא דהא אלמלא חטא המרגלים הלא היו נכנסים תיכף לארץ כמו"ש משה ליתרו נוסעים אנחנו וכו' (במדבר י טו), ולא הוצרך למשנה תורה בערבות מואב, רק מכיון שנתעכבו במדבר ל"ח שנה וכל אותן השנים לא היה הקב"ה נדבר עם משה הוצרך שוב לשנות כל התורה כולה בערבות מואב, ומה"ט נכתבו כאן מצוות שמיטה ויובל לפי שעמדו עתה להכנס לארץ, אבל באמת נאמרה שמיטה בהר סיני עוד קודם אהל מועד וכדפי' הרמב"ן.

והנה כבר נתבאר במפרשים דלכאורה מצות שמיטה ויובל הן מצוות אחרונות שהתחילו לקיים למעשה בכניסתן לארץ וכדאמרין בגמ' (קידושין טז) תניא ר' יוסי אומר גדול תלמוד שקדם לחלה ארבעים שנה לתרומות ומעשרות חמישים וארבע שנה לשמיטין ששים ואחת ליובלות מאה ושלש ע"כ. והטעם משום דלא התחילו למנות שמיטה אלא לאחר י"ד שנות כיבוש וחלוקה, וא"כ למה הוצרך לאמרו עתה ס"א שנים קודם המעשה אלא ע"כ מכיון שעומדות היו רגליהם עתה ליכנס לא"י. והנה לכאורה אחר שהתעכבו בני ישראל זמן ארוך במדבר ולא הכניסם ד' מיד לארץ ניתן פתחון פה למשטינים לומר דבאמת כבר מתחילה לא היו עתידין ישראל ליכנס לארץ בצאתם ממצרים, וכמו שאמר מרע"ה (במדבר יד טו) ואמרו הגוים וכו' מבולתי יכולת וגו' ולכן תעו במדבר ארבעים שנה. ע"כ באו חז"ל להוציא מלבן של טועים ואמרו דממצות שמיטה מוכח דאינו כן אלא מתחילה היה במחשבה להוליכן מיד לארץ, והא ראייה שהרי נאמרה מצות שמיטה בכל פרטיה ודקדוקיה בהר סיני ולא בערבות מואב קודם כניסתן לארץ,

השבעה שנים יום לשנה יש ג"כ שבעה ימים ויש כאן עוד שבת א' והבן ע"כ.

נמצא דבשנת השמיטה נתקן מה שלא שבתה הארץ שש שנים ביום השבת והיא שנת שמיטה שתשבות הארץ שס"ד ימים כנגד אותן שבתות. ובמלבי"ם פי דזהו שבת לד' כיון שנאמר בשבת בראשית למען ינוח עבדך ואמתך וכו', ואולם הארץ לא נחה כיון דמצמיחה גם בשבת, ע"כ בשנת שמיטה ניתקן ענין השבת וז"ש ושביתה הארץ שבת לד', ע"ד שבת בראשית ע"כ. ויש להוסיף רמז לזה דהנה שמיט"ה עולה שנ"ד שנת הלבנה, שמיט"ה מלא עולה שס"ד מכוון, ועה"כ שס"ה שנת החמה.

והיתה שבת הארץ לכם לאכלה. י"ל הכונה כמו"ש בזה"ק (ח"ב פ"ח ע"א) כל ברכאן דלעילא ולתתא ביומא שביעאה תליין, היינו שהשבת משפיעה ברכה ופרנסה לכל ששת ימי המעשה, כן הדבר בשמיטה והיתה שבת הארץ לכם לאכלה. ויש לרמז זה בדברי חז"ל (פסחים נב) לאכלה ולא להפסד, כלומר ממצות שמיטה לא יבא הפסד ח"ו אלא להיפך לאכלה.

והעברת שופר תרועה בחודש השביעי בעשור וכו' תעבירו שופר וגו'. הנה בר"ה לא נזכר שם שופר רק יום תרועה וזכרון תרועה משא"כ בשופר דיובל. י"ל השופר של ר"ה אין ענינו להכרזה אלא רחמנא אמר תקעו ע"כ אין השופר תכלית המצוה אלא מכשירי מצוה. משא"כ השופר דיובל כל עיקרו להכרזה ע"כ השופר עצמו הוא החפצא דמצוה, לכן כתיב תעבירו שופר.

ושבתם איש אל אחוזתו. פרש"י השדות חוזרות לבעליהן. הקשה בשפ"ח דא"כ הכתוב מסורס דהלא כתיב איש אל אחוזתו משמע בעליהן חוזרין אל שדותיהם. וי"ל הנה כתיב (רות ד ז) ויאמר הגואל לא אוכל לגאול פן אשחית את נחלתי וכו' וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים כל דבר שלף איש נעלו וגו'. וצ"ב מה היה חששו פן אשחית וכו', וגם מה ענין שליפת הנעל, גם למה נתבטל הענין הזה ונתחלף

ואעפ"י שהיא מצוה אחרונה למעשה, ומכ"ש שכל המצוות כולן המוקדמות לשמיטה בוודאי נאמרו בהר סיני, והטעם משום שהיו אמורין ליכנס מיד לארץ ולקיים כל המצוות בכל פרטיהן ודקדוקיהן, ומוכח להדיא שאלמלא מעשה המרגלים היו נכנסים לארץ מיד.

כי תבואו אל הארץ וכו' ושביתה הארץ וכו' שש שנים תזרע שדך וגו'. לכאורה היה לו להקדים שש שנים תזרע וכו' ואח"כ ובשנה השביעית, למה הסמיך שבת הארץ לביאת הארץ הרי כשנכנסו לארץ עדיין לא קיימו מצות שמיטה אלא ז' שנים אח"ז. עוד צ"ב מהו אמרו ושביתה הארץ לשון ממילא, הלא אין שביית הארץ אלא ע"י ישראל שישבתו מעבודת הארץ. וי"ל דכל זמן שלא נכנסו לארץ לא היתה לארץ שום נגיעה לשבת הארץ, אך כשנכנסו לארץ מיד בכניסתם חלה על הארץ קדושה ונעשית שנת השמיטה בשנה השביעית, לכן הקדים ושביתה הארץ. וזהו שאמר כי תבואו אל הארץ מיד ושביתה.

שבת לד'. פירש"י לשם ד' כשם שנאמר בשבת בראשית. הנה טעם למצות שמיטה כתב המטה משה בהל' שבת ס' תע"ג והובא בעיר דוד פ' בהר ס' תקפ"ב ובתפארת הגרשוני פ' בחוקותי ובישמח משה כאן וכן איתא במלבי"ם כי הנה חפץ הי"ת שישבות בשבת אדם ובהמה ושדות וחרמים כי בו שבת מכל מלאכתו, והנה בכל שנה יש נ"ב שבתות, נמצא דבששת השנים יש ש"ב שבתות שגדל בהן תבואת השדה והחרמים, וכנגדן צריכין לשבות שנת השבע שנת השמיטה שהוא עולה ש"ב ימים חוץ מן נ"ב שבתות שהן בשנת השמיטה עצמה לפי שאין שבת מוציא שבת כי דיין שיפקיעו את עצמן, ונ"ב וש"ב עולה שס"ד למנין שנת החמה וכו' עיי"ש באריכות. ובספר ישמח משה ביאר דבריו דאף שאנו מונין לשנת הלבנה רק שנ"ד יום מ"מ ע"י העיבורים נחשבת שנה שס"ה ימים והיו השבתות של ששה שנים ש"ב שבתות כי בכל שנה יש נ"ב שבתות לשס"ד יום ועם הנ"ב שבתות של שנת השביעית היו שנה שלימה שס"ד יום ועוד יום א' כי בצירוף כל

בקנין סודר, כדמקשו בזה"ק פ' חוקת (ח"ג ק"פ ע"א) וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים וגו', האי קרא אית לאסתכלא ביה, אי אינון קדמאי עבדי הסכמה דא בדינא דאורייתא, ואתו בתראי ובטלוה, אמאי בטלוה, והא מאן דבטיל מלה דאורייתא, כאילו חריב עלמא שלים, ואי לא איהו בדינא דאורייתא, אלא הסכמה בעלמא, אמאי נעל הכא.

וכתב דו"ז בספר מעגלי צדק לשבועות (ד"ה לא אוכל) הנה כתיב של נעלך מעל רגלך (שמות ג' ה) פירוש שהוא ענין פירוד הגשמיות מן הרוחניות, נעלך הוא הפסק ומחיצה ביניהם, והנה מה ששייך לאדם הוא קרוב לחלקי נפשו ושורש נשמתו כמבואר בספה"ק ע"י באר מים חיים, והא דקונין ומחליפין יש לחשוש שמא אין רכוש זה מחלקי נפשו ולא תבא לו ברכה מזה, אך אם עושה עפ"י הלכה כדת תורה מזמין לו הי"ת חלקו המוכן לו. והנה לפנים בישראל שלף איש נעלו וראה בעיני רוחו שזה אין שייך לשורשו ע"כ מיאן בזה ולכן שלף איש נעלו תחלה להפריד הגשמיות. ולכן שפיר קאמר אשחית נחלתי שגם את מה שהוא שלי מתחלה יהיה נשחת אם אקח לצרף מה שאינו משורש נשמתי, ולכן מפרש אח"כ איך היה סביר לזה ואמר כי לפנים בישראל שלף נעלו וכו' וראה ברוח הקודש שאינו משורש נשמתו ולכן מיאנו בכך, וזהו מ"ש בפיט חומד ומתאוה שאינו שלו שאינו מחלק שורש נשמתו, גם מה שיש לו מתחילה אינו שלו עכ"ד.

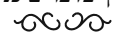
ולפי"ז י"ל דהנה בבא היובל יחשוש בעל השדה מעיקרא לשוב אל אחוזתו מאחר שמכרה כבר אולי אין לו שייכות לרכוש זה ולא יתברך ממנה, אדרבה עוד ישחית את נחלתו, ע"כ אמרה תורה ושבתם איש אל אחוזתו, ביובל יחזור הכל לשרשו ושוב תהיה לו אחיזה בשדהו. וזה שפרש"י 'השדות חוזרות לבעליהן'.

ולא תנונו איש את עמיתו. זה אונאת דברים. הנה לעיל גבי אונאת ממון כתיב איש את אחיו וכאן כתיב איש את עמיתו וצ"ב. ונראה לבאר דהנה חז"ל דרשו עמיתך עם שאתך בתורה ובמצוות (ב"מ נט.), ופי' רבינו מהר"ל בחידושי אגדות שם וז"ל, פי' לשון עמיתו בכל מקום ר"ל שהוא עמו לגמרי בכל דבר והוא נאמר על חבירו דוקא, ורז"ל ידעו ענין הלשון על אמתתו ולפיכך ידעו שזה הלשון אמתתו פי' עם שאתך, וזה הלשון מורכב מן עם ומן אתך, ור"ל שהוא אתך בתורה ובמצוות וכו' עיי"ש. וכונתו היא כי תביט עמיתך משמעו שהוא וחבירו שוים לענין איזה דבר, וכמו"ש (זכריה יג' ז) על רועי ועל גבר עמיתי, פירש"י שחברתיו אלי לשמור צאני כמוני עיי"ש, אבל אין זה ענין רע וחבר. והרד"ק בפרשיו רצה לפרשו משורש לעומת, היינו שעומד לעומתו ותו לא, וזהו עמיתך פי' שהוא שווה לך לענין זה שחייב בתורה ומצוות כמוך, אבל אחיו ענינו אהבה ואחווה והוא יותר מעמית.

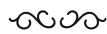
ומעתה מובן היטב, דהנה התורה דברה בהוה, ולכן באונאת דברים כתב לא תנונו איש את עמיתו, פי' אסור לצער בדברים לכל בר ישראל, ולא כתיב אחיו כי אין דרך אדם לאונות את אחיו ורעו הטוב בדברים, אבל לעיל גבי אונאת ממון זה מצוי בכל אדם כיון שמורה היתר לעצמו אפי' לגבי רעו וידידו שכן הוא דרך מקח וממכר וכו', לכן כתיב אל תנונו איש את אחיו.

ובזה מיושב מה שהקשה הרא"מ דאי ס"ד דאל תנונו איש את אחיו זו אונאת דברים, מנא ליה באמת לומר שאזהרה זו היא באונאת ממון והאחרת באונאת דברים ולא להיפך עיי"ש, אך לדברינו אתי שפיר דהלשון מוכיח, איש את אחיו שייך בממון ואיש את עמיתו שייך בדברים כנ"ל.

וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע וכו' וצוית את ברכתי וגו'. הנה וכי תאמרו פירושו שמא תאמרו ולא אם תאמרו, כן פירש"י (ר"ה ג.) שאל"כ תקשה דמשמע דהוא תנאי אם יאמרו מה נאכל אז וצוית את ברכתי ואם לא יאמרו לא יהיה אתמהה, ע"כ פי' שהוא לשון שמא דכי משמש בד' לשונות אי דלמא אלא דהא, וכאן פירושו דלמא. אכן בספה"ק נועם אלימלך הביא פירוש בשם אחיו הק' הר"ר זוסיא דאם יאמרו מה נאכל כלומר שיפול ספק באמונה שהי"ת הנותן לחם לכל בשר יתן את ברכתו, אזי יקלקלו בצינורות השפע ויצטרכו לברכה חדשה, וזהו שאמר וצוית את ברכתי עכ"ד. הנה לפי פירושו יתפרש וכי תאמרו אם תאמרו ולא כפירש"י הנ"ל שהוא לשון שמא.

ועל דרך זה יש לפרש גם באופן אחר, הנה לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן (מכילתא בשלח), והיינו שעלינו להאמין באמונה שלימה שהי"ת יפרנסנו כמו שזן לאבותינו במדבר ציה ושממה והוריד להם מן לחם מן השמים כן יאמין כאו"א שפרנסתו תבא אליו מן השמים, וזה התנאי לקבלת השפע, משא"כ אם אינו מאמין בזה ח"ו אין השפע מובטח לו. וז"ש וכי תאמרו 'מה' נאכל, הנה המן נקרא כן בשם מן כי לא ידעו מה הוא, כמו"ש ויאמרו איש אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא (שמות טז טו), א"כ 'מה' הוא כינוי למן, וז"ש וכי תאמרו בניחותא 'מה' נאכל פירוש נאכל מן ואין אנו דואגים דאגת המחר, אז וצוית את ברכתי וכו'.

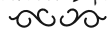
פרשת בחוקותי

אם בחוקותי תלכו וגו'. במדרש רבה (ויק"ר ל"ה א') הה"ד חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך (תהלים קט נט), אמר דוד בכל יום ויום הייתי מחשב למקום פלוני אני הולך לבית דירה פלונית אני הולך ורגלי מוליכות אותי לביהמ"ד הה"ד חשבתי דרכי וכו'.

ויש לדייק אמרו בכל יום ויום הייתי מחשב, למה נצרך לחשוב בזה כל יום. וכן קשה אלאו מקומות היה נצרך דוד מלך ישראל לילך. וי"ל שהוא לימוד לדרך העבודה, דאם אדם עצל או חלש לילך לדבר מצוה או ללמוד תורה, העצה לזה שיעשה דין וחשבון לעצמו אם באמת אינו יכול או שהוא מעשה יצר, ובזאת יבחן, אם מרגיש שיש בכוחו ללכת למקום אחר שאינו מקום תורה או לבית אוהבו וכו"ו, אזי בידוע שאין זה אלא דברי יצה"ר משאות שוא ומדוחים, וכל זמן שרגליו מוליכות אותו לשום מקום בודאי ילך לביהמ"ד.

וז"ש בכל יום הייתי מחשב, פי' בכל יום שיצרו של אדם מתגבר עליו להפריעו מליך לעסוק בתורה ומצוות, יחשב עם עצמו אם למקום פלוני הייתי נזקק, אני הולך, ואם לבית דירה פלוני הייתי מתבקש, אני הולך, ואם כן שרגלי מוליכות אותי למקומות אלו, אלך לבית המדרש.

עו"ל בדרך מוסר עפי"מ שחז"ל (סוכה נב:) אם פגע בן מנוול זה משכחו לבית המדרש. וז"ש דאם יש לו לאדם הרבה דברים למקום פלוני אני הולך ח"ו וכו', אין לו עצה להתגבר אלא משכחו לביהמ"ד ובזה ינצחו אם אבן הוא נמוח וכו'. וז"ש ואשיבה רגלי אל עדותיך אין עצה אלא לילך לבית המדרש.

במדרש אמר דוד בכל יום הייתי מחשב למקום פלוני אני הולך לבית דירה פלונית אני הולך ורגלי מוליכות אותי לביהמ"ד. הנה הדיוקים ידועים וכבר כתבנו בזה לעיל. ויש להוסיף עוד, דהנה לפעמים נצרך אדם חשוב ואפילו מלך ישראל לילך לצורך עניניו וכדו' למקומות שונים, ויש בזה ביטול זמן ולפעמים גם אינו לפי כבודו, ושוקל בדעתו הילך

אם לאו, והנה באמת איש צדיק שכל מעשיו לש"ש ומקיים הכתוב בכל דרך דעהו, הליכתו ועסקיו הם ג"כ צורך שמים וסוף סוף יגיע מזה תועלת לתורה ועבודה, ע"כ אין שום פגם וחסרון בביטולו כי ביטולה היא קיומה. וז"ש דוד בכל יום כשהיה נצרך לילך כנ"ל הייתי מחשב אם כדאי וראוי וכו', אבל לבסוף ראיתי שכל הליכות אלו תכליתן רגלי מוליכות אותי לביהמ"ד וכולם לכבוד ד' ותורתו, ולכן בודאי צריך ללכת. וז"ש רש"י אם בחוקותי תלכו שתהיו עמלים בתורה, פי' שאף העמל שעוסקים בעניני פרנסה וכדו' הכל יגיע לבסוף לצורך תורה.

אם בחוקותי תלכו וגו'. הנה כאן כתיבי קראי בלשון רבים תלכו תשמרו וגו', משמע שכל הברכות דלהלן הובטחו רק אם ישמרו הרבים, וכן בסמוך ג"כ כתיב ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו, ופירש"י וכי כך הוא החשבון וכו' אלא אינו דומה מועטין העושין את התורה למרובין העושין את התורה, והיינו שע"י כח הרבים מתחזק הכח באיכות כפול ומכופל הרבה יותר מחשבון הכמות. ובזה נראה לבאר מ"ש בגמ' (ברכות לא.) תניא א"ר יהודה כך היה מנהגו של ר' עקיבא כשהיה מתפלל עם הציבור היה מקצר ועולה מפני טורח הציבור וכשהוא מתפלל בינו לבין עצמו אדם מניחו בזוית זו ומוצאו בזוית אחרת וכל כך למה מפני כריעות והשתחויות, והקשו שם בתוס' (ד"ה ומוצאו) תימה דאמר לקמן הבא לשחות בסוף כל ברכה וברכה מלמדין אותו שלא ישחה, ותיירצו דהיו כריעות של תחנונים עיי"ש. ואגב יתיישב בזה גם קושיא אחריתי דוכי בשביל טורח הציבור לא התפלל ר"ע תפלה כהלכתה וביטל כריעות והשתחויות, אך לפי ישוב התוס' א"ש דלא היו אלו כריעות של חובת התפלה.

ובאמת עדיין צ"ב אם כן מהו ענין כריעות של תחנונים שעסק בהן ר"ע, ואם מעלתן גדולה למה נמנע מהן כשהתפלל עם הציבור. ויש לבאר דהנה גודל הענין של כריעות וכח התפלה מצינו בגמ' (קידושין כט:) בהאי עובדא דר' אחא בר יעקב שהלך ללמוד אצל אביו והכריחו אביו להכנס לבית רבנן שהיה נמצא שם מזיק שהיה נראה כתנין בעל שבע ראשין כדי שיעשה על ידו נס ויהרוג את המזיק, והיה ר' אחא מתפלל על אותו מזיק וכל כריעה דכרע נתר חד רישיה עד שהרגו לגמרי עיי"ש. נמצא דגדול כח התפלה וביותר ע"י כריעות והשתחויות של הני קדושים למיעבד ניסים גלויים. והנה י"ל דאלו הן הכריעות של תחנונים שהיה מרבה בהן ר"ע, וכל כך היה טורח בהן עד שאדם מניחו בזוית זו ומוצאו בזוית אחרת, ואעפ"כ כשהיה מתפלל עם הציבור היה מקצר ועולה ולא כורע, והטעם י"ל דהנה אמרו שם בברייתא שנמנע מפני טורח הציבור, ונראה לבאר הכונה דמכיון שמתפלל עם הציבור וכל הציבור טורח בתפילה ע"כ גדול כח הרבים והן קל כביר לא ימאס ויכולין לעשות בכח הרבים בלא כריעות והשתחויות מה שטרח ועשה ר"ע בכריעותיו, כמו שפירש אא"ז ז"ל בבני שלשים (הובא בליקוטי בני שלשים פרשת בא) הכתוב כל עדת ישראל יעשו אותם, פי' כל נקרא הצדיק כנודע, וז"ש כל היינו מה שיכול הצדיק לפעול, עדת ישראל יעשו אותם, יוכלו גם הרבים לפעול. וזה שפירש"י אינו דומה מועטין העושין את התורה למרובין העושין, ולפיכך כתיבי קראי בלשון רבים תלכו תשמרו.

אם בחוקותי תלכו. במדרש אמר דוד בכל יום הייתי מחשב למקום פלוני אני הולך ורגלי מוליכות אותי לבית המדרש. פי' הוא היה סבור שהולך למקום חולין ולבסוף נעשה מזה ביהמ"ד כי בכל מקום עסק בתורה ונתהפך המקום לבית מדרש.

תורתן של אבות דברי תורה מרבתינו הקדושים זיע"א

פרשת בהר

את שבתותי תשמרו ומקדשי תיראו אני ה'. וסמוך ליה אם בחקתי תלכו, וכתב רש"י ז"ל שתהיו עמלים בתורה. נראה לפרש סמיכות מקראות אלו בענין התפלה, נודע מהבעש"ט הק' זיע"א בענין סגולת לימוד התורה תיכף אחר התפלה, כי אחר שהתפלל האדם תפלתו ברגש והתלהבות להבורא ב"ה רוצה השטן להתגרות בו באיזה מדה רעה כמו כעס, גאווה, תאוה וכדומה, ובזה יחסוף ממנו התפלה, ע"כ העצה לזה שתיכן אחר התפלה יקבע שיעור ללמוד התורה הק' ובזה יבחינו ממנו לבל ישינו. ורבינו המגיד הק' רד"ב ממעורר זיע"א פ' אמרם ז"ל ברכות י' ב' מאי דכתיב לא תאכלו על הדם לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם, מובא גם בנועם מנדים פ' אחרי משמו, כי שם האדם העיקרי אינו אלא דם, ועל ידי התפלה הוא ממשיך אליו אלופו של עולם ונותנים לו אות א' ונעשה אדם, וזהו לא תאכלו בעוד ששמכם אינו אלא דם עכ"ה ק'.

ונראה לרמז זאת כאן, דהנה הר"ת של א"ת ש'בתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני הו"ה ר"ת א'דנ"י ש'פתי תפתח ופי' יגיד ת'הלתך עם א' יותר, הנה ירמוז על התפלה אחר שהתפלל האדם והמשיך אליו אות א' אלופו של עולם, ע"כ סמוך ל' אם בחקתי תלכו ופי' רש"י ז"ל שתהיו עמלים בתורה כי סגולה טובה היא להיותו קובע שיעור לעמל בתורה אחר התפלה להנצל מהתגרות היצר ושיתקבל תפלתו. (אור מלא)

פרשת בחוקתי

ונתתי משכני בתוכם ולא תגעל נפשי אתכם. צ"ל כיון שהבטיח הש"י שיתן משכנו בנו, מכל שכן שלא יגעל וימאס אותנו ח"ו. והוא לדעתי עפ"י מה דידוע שהאדם צריך להיות בבחינת רצוא ושוב, הגם שנפשו יודעת מאוד מגדולת היוצר ב"ה ונפשו משתוקקת לשרשה כי כן הוא בטבע כל דבר להשתוקק ליסודו הגם שיתבטל ממציותו ביסודו והוא נקרא כלות הנפש ותגעל הנפש את הבשר מגודל חשקה להדבק בשורשו ורצונה בטבע לצאת מן הגוף להידבק במקורה, וכן הוא בפטירת הצדיקים בנשיקה שמראים להם נועם זיו השכינה ומתדבק הנפש במקורה, והש"י הגם שרצונו שתדע הנפש מנעימות ידידות היוצר, עכ"ז רצונו שלא תצא מנרתיקה כל ימי צבאה ותהיה בבחינת רצוא ושוב, והדברים ארוכים יתבונן המשכיל, ועיין באור החיים פרשת אחרי מענין פטירת נדב ואביהוא וינעם לנפשך. וזה שהבטיחנו יוצרנו ונתתי משכני בתוכם בפנימיותכם ותבינו ענין גדולתי באהבה רבה ותשוקה נכבדת, ועכ"ז ולא תגעל נפשי אתכם, היינו הנפש שלי שנתתי בכם לא תגעל את הבשר כל ימי צבאה, ואתן לה כח הקיום

בגוף שלא בטבע, והבן מאד (אגרא דכלה)

והשיני לכם דיש את בציר ובציר ישיני את זרע וגו'. הקשה בספה"ק נועם מגדים הנה לדעת ר' ישמעאל בריש פרק כיצד מברכין (ברכות לה) דנהוג עלמא כותי' ודלא כרשב"י, כאשר אמרו ז"ל הרבה עשו כו' ישמעאל ועלתה בידן לחרוש בשעת חרישה כו' עיי"ש, ולפי זה, לרוב הברכה דהאי קרא ולמאי דאמר להו רבא לרבנן (שם) במטותא מינייכו לא תתחזו קמאי ביומא ניסן וביומי תשרי ע"ש א"כ תורתן מתי נעשית, דתמיד יעסקו או בדישה או בבצירה או בזריעה כי ישיגו זה לזה ותורה מה תהא עליה ע"כ.

ונראה לבאר לדרכי עבודה, דנודע אמרם ז"ל (קדושין ג) יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו לא יכול לו שנאמר אלקים לא יעזבונו בידו, ומעתה יבוא איש ויאמר מה אעשה עוד אחר שאני עשיתי כל מה שהי' ביכולתי ובכחי לעשות ולא יכולתי לו מפני שהקב"ה לא היה בעזרי, ואין החסרון תלוי ב'י, אף אתה אמור לו ששקר ענה והבל יפצה פיו, כי באמת הקב"ה הוא בעזר כל אדם יהי' מי שיהיה אמנם כבר אמרו חז"ל (סוטה ה) כל המתגאה כאלו דוחק רגלי השכינה שאמרו כל אדם שיש בו גסות הרוח אמר הקב"ה אין אני והוא יכולין לדור בעולם, ממילא למי שמתגאה לזה אין הקב"ה בעזרו והוא בעצמו בעכרו כי צריך להיות בשפלות וענוה באמת ואז בודאי הקב"ה בעזרו ויכול לו להיצר הרע.

והנה איתא בכוונות בצאתו מביתו לילך לבית הכנסת יניח אצבעו על המזוזה ויאמר שדי ישמרני ויצילני מיצ"ר הרע, ויכוין יצ"ר במלוי יו"ד צד"י רי"ש הס"ת הם אותיות ד"ש שהוא צירוף אחד מצירופי שד"י ועיי"כ נכנע היצ"ה, [ואאמרו ז"ל אמר על זה רמז נאה, דהנה תפלת יהי כבוד בפסוקי דזמרה בו ח"י פסוקים והם כנגד ח"י אותיות דששה צירופי שם שד"י שהם שד"י ש"ד דש"י ד"ש יד"ש ש"ד ש"י עיין בכוונות, ותמצא ששם ד"ש הנ"ל הוא כנגד פסוקי ה' הפיר עצת גוים כו' רבות מחשבות בלב איש וכו' עצת ה' לעלם תעמוד כו', רמז ששם הנ"ל מסוגל לבטל עצת היצ"ה, ע"כ ודפח"ח ושי"ן].

ובזה יבואר לן הקרא והשיג לכם ד"ש, פי' תשיגו את סגלת השם ד"ש הוא הכנעת היצ"ה רק באופן את בציר לשון מיעוט כדברי חז"ל בציר חדא, פי' שתהיו בשפלות והכנעה שאז יהיה השי"ת בעזרכם להכניע את יצ"ה כנ"ל, 'ובציר' פי' אם תהיו בעיניכם כאפס ואין 'ישיג את זרע' תשיגו להזריע ולסגל מצות ומע"ט הנקראים בשם זרע כמו שנאמר (הושע י' ב) זרע"ו לכם לצדקה קצרו לפי חסד. (אור מלא)

פרקי אבות

(פ"ה מ"ב) הוא היה אומר עז פנים לגיהנם ובשת פנים לגן עדן יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקינו

בתורתך. לכאורה אין ביאור לזה, ופירשנו דהנה עז פנים לגיהנם ובשת וכו', והנה מהראוי שיהיה בושה לאדם להתפלל לפני הקב"ה על הצטרותו כי דיו שהוא חי והקב"ה נותן לו רוח החיוני ודי פרנסתו וטרף חוקו, ובפרט בידועו שהוא חוטא ופושע ואיך ימלאנו לבו לבקש מלפניו ית"ש ובפרט על דבר גדול אשר כל העולמות תלויים בזה ומצפים לזה דהיינו בנין בית המקדש, הנה הוא עזות וחוצפה מן האדם. והנה אמשול לך משל לאיש עני מחזיר על הפתחים והולך בבליי הסחבות קרוע בגדים מטולאים האם ימלאנו לבו לבוא אל המלך פנימה לבקש מלפניו ענינים הנוגעים לטכסיסי מלכותו, ובפרט אם האיש העני ההוא פשע כמה פעמים ונגע בכבוד המלך, על כן אין מבוא לנו להתפלל על בנין בית המקדש, ובפרט מי שהוא מכיר איך אשר חטא והעוה לפני היוצר כל הוא אלקינו איך יערב אל לבו לבקש על דבר גדול כזה אשר כל העולמות תלויים בזה וכביכול עניני טכסיסי מלכותו ית"ש, אבל יארע דבר כזה אפילו לפני מלך בשר ודם בעת אשר הוא עת רצון לפניו, כגון ביום הולדת וכיוצא, יגזור אומר אשר ימלא מבוקש כל המבקשים לפניו, ואפילו אסירי המלך אשר אסורים בבית הסהר בבקשם אז בשעת עת רצון יוצאים לחופש בזמן הרצון ההוא, הנה בזמן ועת רצון יערב אל לבו כל חוטא ופושע לבקש מן המלך אפילו דבר גדול, כי כן יסד המלך אשר אין להשיב ריקם כל שואל ומבקש.

וכן הוא הדבר לפני מלך הכבוד, איך יערב אל לבו בריה קטנה מעוטה בדעת להתפלל לפניו ית"ש על דבר גדול כזה בנין בית המקדש ובפרט חוטא ופושע והרי זה חוצפה גדולה כאילו היה הוא ראוי לזה שימלא מבוקשו עבור תפלתו, אבל בזמן הידוע לנו עפ"י דרכי התורה שהוא עת רצון יוכל לבוא לפני עני ואביון חוטא ופושע להיכל המלך ולשפוך שיחו לפני השי"ת אפילו על דבר גדול כי כן יסד המלך מלכו של עולם וכה אמר י"י בעת רצון עניתיך [ירמיה מו ט], והנה לפי זה, זה הוא מאמר התנא עז פנים לגיהנם ובשת וכו' א"כ כיון שהבושת הוא דבר גדול והעזות היא מדה מגונה מאד ומורדת את האדם לגיהנם ח"ו, איך יערב האדם אל לבו להתפלל על בנין בית המקדש שהוא דבר גדול מאד, אבל כה אמר ה' בעת רצון עניתיך, וזהו שאמר התנא כיון שהעזות הוא דבר מגונה מאד על כן לא מלאני לבי להתפלל על בנין בית המקדש, על כן יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, כי בזולת הרצון אין מבוא להתפלל לפניך על דבר גדול כזה ובפרט בריה קטנה חוטא ופושע, וזהו שאומרים בזמן עת רצון בצלוחת דמנחה דשבתא, ואני (כנסיא הקדושה, אני יודע שאין אני ספון וחשוב להתפלל לפניך על ענינים גדולים כאלה, אבל) תפלתך לך ה' עת רצון (אז מלאני לבי להתפלל לפניך על כל הענינים הגדולים כיון שהוא עת רצון לפניך, על כן) אלקים ברב חסדך ענני וכו'. (בני יששכר, מאמרי השבתות)

הילוכם בקודש

עובדות והנהגות מרבתינו הקדושים מקאסאן וצוק"ל

מנהגי חג השבועות [ח"ב]

- ה. אחר המוקה בא לחדרו וישב ללמוד עם א' הנוכחים בצוואת התרי"ג מצות מתוך ספר הרמב"ם בתחלתו.
 - ו. היה נעור כל הלילה ודעתו היתה שאף מי שהוא נעור כל הלילה, אחר עשיית צרכיו יכול לברך כל ברכת השחר על הסדר, וכן נהג רבינו שאמרם בעצמו ולא יצא בברכתו של אחר.
- מתן תורותינו" (בלשון הרבים).
ג. לפני אמירת התורה זימרו תהלים קפיטל ח'. [למנצח וגו' אשר תנה הודך על השמים וגו'].
ד. אחר הזמירות אמר תורה בהתלהבות עצומה ביחודים קדושים מעניני היום וע"פ רוב מענין כוונת המוקה ותיקון של ליל זה, ובסיום עריכת השולחן אמר הלך לטבול במקוה.

הרה"ג ר' יעקב צבי יונגרייז אבד"ק דיארמוט וגם מוה"ר נפתלי גאלדשטיין מתלמידי בעל ערוגות הבושם שהיה ידוע בתורתו וצדקותו ומקורב אצל גדולי הדור, שאל הרה"ג ר' יעקב צבי את ר' נפתלי, מה דעתכם על התורה ששמענו זה עתה, השיב אף הוא בשאלה ומה דעתכם על המילי בדכיותא שאמר כעת, מיר גיפלטל מעהר זיינע ווערטלעך, בעיני גדלה מעלתו באמירות הצחות כביכול יותר מהתורה שאמר, כי כל כוונתו זה להשפיל את עצמו בבח' פושט צורה ולובש צורה, על מנת להעלים גדלותו ומדרגותיו הק'.

סיפר מוה"ר' שלום אלי' פעלבערביס ז"ל: פעם א' כאשר הגיע רבינו לקרא עשרת הדברות וקרא קריאת התורה איני זוכר אם היה פר' יתרו או שבועות, התחיל לומר אנכי ה"א וקפץ על הבימה ורכן ע"ג הספר תורה בלהב אש כזה בדכיות עצומה והיה ממש כמתעטף באותיות התורה והוצרכו להורידו מן הבימה וישב על מקומו ולא חזר לעצמו עד שהשיבו נפשו.

סיפר ר' חיים ויינבערגער מנאמעני ששמע מר' יודל מנחם פעלבערביס שנכח אף הוא באותו מעמד: פעם בליל ש"ק אחר גמר השולחן ושולחן הפירות (צוויטער טיש) שעה שהצבור והבחורים כבר הלכו לביתם ולא נותר איש בביהמ"ד, התעכבו כמה בחורים ברחוב בסמוך לביתו של רבינו האור מלא והשקיפו אל עבר חלון חדרו שהיה פתוח, באותה שעה נכנס רבינו לחדר נש א' החלון והביט החוצה בהצצה חטופה פתאום נצטעק בהתלהבות וקרא, שבת! וכהרף עין נותר ממקומו ודילג בקפיצה אחת מבעד לחלון החוצה אל המקום שעמדו שם, משהבחין בעומדים פנה אל א' מהם (הב' מאיר נפתלי דייטש) ואמר בחיך, האמן לי כי לו ראיתך אני נושה מעשים כאלו, אמרתי כמשועשוע הנך, עושה דרכו של מרן לשים עצמו ללעג בעיני חסידיו ולהסתיר דרכו.

מספר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א: בשנת תשכ"ה בהיותי בבית הבראה של ועד הישיבות בקרית צאנז הכרתי איש חסיד א' מתושבי ר' מיכאל שעהר ז"ל מעיר ראצפערט, סיפר לי שהיה מקורב אצל הרה"ק ר' שלום אליעזר וזה להכיר מקרוב את רבינו האור מלא שבא כמה פעמים לשבות בצל חותנו, וסיפר גם מתפילותיו, בקריתו בביתו ובקשתו ממנו היות ושמעתי רבות על תפלותיו והתלהבותו וככל שבקשתי לתאר לי מראה כהן בפועל מזקני החסידים ענו ואמרו זהו דבר שלא ניתן לתיאור (דאס קען מען נישט נאכמאכען) אולי יוכל הוא לתאר, ר' מיכאל היה איש בריא בגופו שופע שמחת חיים וזריז בתנועותיו, אמר לי לכבוד נכד בית קאסאן אתאר לך אבל אל תחרד, התייצב באמצע החדר והתחיל לומר בקול געיס 'הכל יודוך' בנוסח קאסאן וכרגע קט כבר היה נתון במרוצה מצד אל צד ומקפץ מעל הכסאות כמעופף בתנועות ידים נפלאות תוך כדי אמירה בקול אדיר וחזק עד שנעו סיפי הבית, כל זה נמשך כמה רגעים, ואז נוכחתי לראות בחוש שאכן עבודתו של רבינו היתה נשגבת מבינת אנוש ואי אפשר לתאר זאת.

סיפר הרב ר' אפרים אשר הלוי ר"ב ז"ל (לכ"ק אדמו"ר שליט"א) ששמע מפי איש א' שהיה שומר באוישוויץ ונלה אל רבינו האור מלא במחנה השמדה אושוויץ בעת שהוכנס עם קבוצת יהודים אל תאי הגזים, כי מיד בעמדו בפתח הבין רבינו את אשר לפניו ופתח באמירת תפלת נשמת כל חי בנוסח שהיה רגיל לומר בש"ק בהתלהבות ובקול גדול, והיהודי שהיה עד לדבר סיפר כי הוא נשאר עומד בפתח כשומר, ושם הגיע לאזינו קולו של רבינו מבפנים בדעתו 'כל עצמותי תאמרנה וגו' עד שנשתתק קולו ועלה בסערה השמימה הי"ד. זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

השבוע ביום ג' סיון יחול יומא דהילולא רבה של רבינו הגה"ק רבי ישראל צבי מקאסאן זצוק"ל בעל "אור מלא" הי"ד

תולדותיו בקצרה

רבי ישראל צבי נולד באביו רבינו בעל בני שלשים זיע"א ביום יט תשרי שנת תר"ן, ונקרא שמו 'צבי' ע"ש זקנו הגדול רבינו בעל עטרת צבי, בהיותו ילד כבן חמש חולה עד כדי סכנה לחייו, ואז שלח אביו מברק אל רבו הרה"ק הדמשק אליעזר מקאמארנא להזכיר את הילד החולה, הרה"ק השיב "דער נאמען צבי איז צו א הויכעכער נאמען גיב איהם צו א נאמען" (השם 'צבי' נשגב מדי הוסף לו עוד שם), וכן עשה ועלתה לו ארוכה, ואכן מאז היה קרוי בנעוריו בפי הבריות "ישראלטשע".

ויגדל הילד הלך וגדול בתורה וחסידות ופרישות עד ששמו הלך לפניו כאחד הגדולים אשר בארץ, וסיפר אדמו"ר הרה"צ מוה"ר פינחס שלום ר"ב מקאסאן זצ"ל ששמע מפי"ק קדונו בעל בני שלשים זצ"ל שכשהיה רבינו בגיל י"ד ט"ו אמר עליו אביו בזה"ל עס זענען דא רביס וואס האלטן זיך פאר בעלי מקובלים און זענען טאקע גאנץ שיינע מקובלים נאר צו מיין ישראלטשע קומען זיי נישט עכ"ל"ק [ישנם אדמו"רים שהינם מוחזקים גדולים בתורת הקבלה והם באמת כך אבל אינם מגיעים לדרגתו של בני ישראלטשע]. והרה"ג ר' יעקב חיים אמסעל זצ"ל כתב בסוף ספרו נחלת יעקב לחג המצות ח"א וז"ל, סיפר הרה"ח בנש"ק מוה"ר מאיר שטיין ז"ל ששמע מפה קדשו של הא"י ס"ק הרה"ק רבי שלום אליעזר ז"ל מראצפערט שאמר שתפלת הרב מקאסאן הוא מעין תפלת אחי הגדול והקדוש בעל דברי יחזקאל משינאווע זי"ע, ולנכדו בן כ"ק אדמו"ר מבאבאבא זצוק"ל אמר שאפילו בימי הבעש"ט היה חידוש נפלא, והגאון ק"ק בעל מנחת אלעזר נבג"מ העיד עליו שהוא יחיד בדורו בחכמת האמת, כן שמע מפי הרה"ח מוה"ר יעקב קליין מקאלוב ז"ל.

בהגיע לפרקו נשא את זוג' מרת מינדל ע"ה בת אחיו רבינו רבי חיים שלמה זצוק"ל בעל שמועה טובה, וכשנפטרה ביום ג' כ"ז תשרי תרע"ט נשא את אחותה הרבנית מרת רחל מלכה ע"ה, וכשנפטרה גם היא ביום כ"ב אלול תרפ"ה נשא את הרבנית מרת אדל ע"ה בת הרה"ק ר' שלום אליעזר מראצפערט בן הדברי חיים מצאנז. [מסופר שכאשר דברו לרבינו נכבדות עם בת הרה"ק ר' שלום אליעזר זצ"ל לא היו בני משפחתו של הרש"א שלמים עם ההצעה הזו, אולם ר' ש"א לא שעה לדבריהם ונגמח השדוך בעיר נירעדהאז בין הצדדים, ואח"כ שב רבינו לאכסניה שלו והרש"א ערך סעודה בבית מלונו, גם גבאו של רבינו ה"ה ר' נטע וייס ז"ל השתתף שם בסעודה. בשעת הסעודה נענה הרש"א ואמר למסובים, לא חפשתי מאומה ולא בדקתי אחרי, אך ראיתי צורתו ויטב בעיני הדבר, ועל סמך זה גמרתי השדוך. אח"כ פנה אל ר' נטע ושאלו האם אביו של רבינו (אדמו"ר הזקן הבני שלשים) נסע פעם לצאנז, והשיב ר' נטע ידו לכיסו ושלח מארנקו בורח מן הורמנא שכתב הרה"ק מצאנז לרבינו הבני שלשים, בראותו זאת אמר רש"א בהתפעלות, מזאת לא ידעתי, וגרם לו הדבר שמחה גדולה].

ביום ו' טבת תר"פ נלב"ע אחיו וחותנו של רבינו ה"ה רבינו חיים שלמה זצוק"ל בעל שמועה טובה וחסידו בית קאסאן ובני הקהילה שמו עיניהם לרבינו אשר היה אז כבן שלשים שנה, רבינו היה בורח מן הכבוד ומן הפרסומות אך לפי הפצרות חסידיו הסכים לשאול בעצת אחד מגדולי האדמו"רים בתקופה זו הגה"ק רבי ישכר דוב מבעלזא שציווה עליו להלך עדת החסידים במקום אחיו וחותנו, וכך נעשה רבינו בניגוד לרצונו מורם ודאשם של חסידיו קאסאן וניהל את העדה הגדולה בקדושה ובטהרה, עד עלותו על המוקד יחד עם בני קהילתו ביום המר והנמחר ג' סיון תש"ד. [מסופר שבשנה האחרונה בחג הסוכות התחבא אחד מהחסידים בתוך סוכתו של רבינו מתחת המיטה וראה אף שרבינו נכנס לתוך הסוכה ומסתובב אנה ואנה ואח"כ לחש לעצמו בזה"ל, רבש"ע איך ולי אימקומען אויף קידוש השם, אין אויב די גליבסט מיר נישט די ווענט פון דע סוכה זענען עדות, (רבש"ע הנני רוצה למות עקה"ש ואם אינך מאמין על היר הפגנות של הסוכה בעיניך) וחרו ע"ז כמה פעמים ולדאבוניו נתמלא רצון קדשו ונהרג עקה"ש ע"י הנאצים הארורים ימ"ש].

עובדות קודש

להלן כמה עובדות מעבודת קדשו הנשגבה (מתוך הספר תולדות בית הלוי העתידי לצאת אי"ה בקרוב)

סיפר הרה"ח ר' שלמה זלכא גאטליעב ז"ל: בליל ש"ק כשעמד רבינו האור מלא להתחיל בקידוש לפעמים היה אומר באנחה והתרגשות, רשע פסול לעדות, 'טאטע העלף', אמירה זו גרמה להתעוררות גדולה בקרב החסידים הנצבים שם, עוד סיפר כי בתפלת שחרית בבוקר היה רבינו פותח בברכות השחר בהתלהבות וסערת דרכו, את הברכה הראשונה פתח כשהוא עומד במקומו במזרח ובברכה האחרונה כבר היה נמצא במערב ביהמ"ד, כדרך שאמרו חז"ל על התנא' ר' עקיבא כשהיה מתפלל אדם מניחו בזוית זו ומוצאו בזוית אחרת.

פעם שבת רבינו שבתו אצל אנ"ש בק"ק דיארמוט, ובסעודה שלישית דרש בדברי תורה נפלאים מתוך התלהבות עצומה בקולות וברקים כדרכו, כל השומעים נתעוררו לתשובה מדבריו הנוקבים ויורדים חזרי בנט, והנה אחר סיום דבריו אחר שהועלו נרות על השולחן כנהוג, סח רבינו עם המסובין לצידו באימרה קלה שהעלתה שחוק על פני השומעים ולא ניכר עליו כי אך זה עתה דרש דרוש עמוק בדכיות עצומה וחרדת קודש, בין היושבים היו

יפוצו מעינותך חוצה מהנעשה ונשמע ב"מכון בני שלשים"

ספר ליקוטי אור מלא

והוא ליקוט מספה"ק אור מלא עה"ת ומועדים, לרבינו רבי ישראל צבי מקאסאן זצוק"ל הי"ד

ספר "אור מלא" אשר כשמו כן הוא מאי"ר לארץ ולדורים "והוא אמרות טהורות מהאי ר"ב נהוראי אספקלריא המאירה דטמירין ליה גליא חסידא ופרישא גאון תפארת ישראל" הצב"י הצדיק קדוש יאמר לו אדמו"ר מרן ישראל צבי ר"ב הלוי זצוק"ל האב"ד ור"מ דק"ק קאסאני והגלילות יצ"ו" (מתוך נוסח שער הספר). הספר יצא לאור לראשונה בשנת תשס"ז ע"י תלמידי רבינו אודים מוצלים מאש אשר נותרו לפליטה משבר בת עמי בשנות השואה האיומה, הרבה מדה"ת המובאים בספר אף היו למראה רבינו ועברו את הגהות, וחלקם אשר נלקטו ונאספו מפי השמועה מתלמידיו ובני משפחתו.

להלן ציטוט מתוך הקדמת המו"ל הראשון מוה"ר דוד פעלבערביס ז"ל מקאסאן מחשובי תלמידי רבינו וממעתיקי השמועה וז"ל... משנת תר"פ ו' טבת וכו' והושם כתר הרבנות על ראשו ז"ל וכא"ב בחכמה הנהיג עדתו במעגלי צדק והמשיך הלאה את עבודת הקודש אשר שרתו בו הלויים בשנים קדמוניות ה"ה אביו ואחיו ז"ל לא פסיק פומיה מלומר מילי דאורייתא, ביומא דאורייתא, בכל סעודתא כידוע לכל החסים בצלא דמהמנותא, וכך היה דרכו של תורה, בליל ש"ק ישא מדברותיו על דרך החסידות, כדבש מתוקות, מלא יראת ה', וביומא דשבתא מסר לן אורייתא על דרך דרוש ורמז, והי' כמין חומר, ובסעודה שלישית עת רעוא דרעון הי' ע"ד פרד"ס עמיקא וטמירא יורדים חזרי בנט, בפרט בימי השובבים"ם ובימי הספירה, ולב מי לא יחרד בהזכרו את קול חוצב להבות אש, כפנים בוערות נאכלי אש וכו'...

מאחר שהרבה מאמרים בספר אור מלא משולבים בדברי קבלה אשר אינם מובנים לכל נפש, לפיכך ירדנו לגנו ללקוט שושנים מתוך הספר אמורים נחמדים ונעימים השווים לכל נפש, בימים אלו נעשית מלאכת הקודש בעריכה חדשה של הספר ונקרא בשם "ליקוטי אור מלא" עה"ת ומועדים, ערוך ומתוקן לפי סדר כל פרשיות התורה לכל יחסר המזג, ועל צבאם הערות והגהות 'הצבי והצדק' מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א, בו יבואו השוואות ומובאות מספרי רבוה"ק זיע"א אשר עוליהם תמך רבינו המחבר את דברות הקודש. ובעז"ה נזכה לברך על המוגמר בקרוב לשמחת לבם של ההוגים בספרי חסידות.